

Permakultura u školi

edukativni program za odgojno-obrazovne ustanove

Aktivnosti na vrtu: SVIBANJ

Ako ste u ožujku posadili lučice i posijali rotkvicu, možete ih već brati i degustirati! Napravite prilog ručku s mladim lukom i rotkvicama narezanima na kolute te ih dodajte u zelenu salatu ili pojedite kao prilog uz neko drugo jelo.

Možete oplijeviti biljke koje ne želimo na našim gredicama, a koje rastu oko luka i rotkvica i ostalih posijanih biljaka u vrtu.

Da biste raspoznali posijane biljke, uvijek treba postaviti označivače za biljke ili ucrtati biljke u nacrt/dizajn vrtno gredice, tako da znamo na što obratiti pažnju i sačuvati na gredici (primjerice neveni, kadifice ili druge cvjetnice koje je teško razlikovati od "korova" u ranoj fazi rasta).

Ako još niste započeli sadnju, ne brinite - nije kasno!

Za mladi luk nikad i nije prekasno 😊, ali rotkvicama je zadnji tren da ih posijete želite li da se razviju prije ljetnih vrućina. Moguće je sijati ih i kasnije, ali im je tada potrebno osigurati zasjenjivanje drugim biljkama da spriječimo razvoj drvenastih ili spužvastih rotkvica malih glavica.

Lučica je mala glavica luka koju sadimo da bi izrastao luk za jelo ili kuhanje 😊

Luk ima ciklus od tri godine.

Prve godine se sije sjeme i izraste mala lučica koja se izvadi iz zemlje.

Druge godine od te lučice naraste luk i, ako ga ostavite u zemlji, treće godine na proljeće formira velik, lijep, bijeli, kuglasti cvijet.

Ostavimo da sjemenke dozore, pa ih možemo iduće godine sijati.

Luk se može uzgajati i izravno iz sjemena, ali je jednostavniji uzgoj iz lučica.

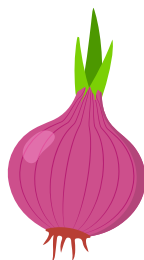
sjeme luka

lučice

cvijet luka

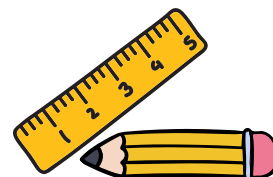

Aktivnosti na vrtu: SVIBANJ

Sadnja lučica

- nabavite lučice, dvadesetak komada je dovoljno za manju vrtanu gredicu
- očistite gredicu od neželjenih biljaka i lopaticom napravite kanalić, dubok kao visina dviju lučica srednje veličine
- lučice stavljajte korjenčićima prema dolje u taj kanalić u razmaku od otprilike 5 cm između dvije lučice (ako želite jesti mladi luk) ili 10 cm ako želite da luk izraste do pune veličine
- kada ste popunili kanalić lučicama, lagano ih zagrnite zemljom, odnosno prekrijte lučice s 2-3 cm zemlje
- zalijte ako se ne očekuje kiša taj ili idući dan
- u narednim danima promatrajte kako iz lučica izlaze listovi
- možete mjeriti koliko brzo rastu listovi ravnalom i to zabilježiti

Sijanje rotkvice

- još nije kasno za sijanje rotkvice, jer rotkvice imaju brz rast i pred nama može biti još nekoliko tjedana hladnijeg vremena koje je pogodno za njihov rast
- pripremimo gredicu tako da je očistimo od biljaka koje rastu, a ne želimo ih na gredici
- razrahlimo zemlju motičicama, grabljicama ili prstima
- lopaticom napravimo plitak kanal
- sjeme rotkvice ravnomjerno posijemo u kanalić (pokretom prstiju kao da solimo jelo)
- prekrijemo s malo zemlje
- zalijemo

Provjeravanje prethodno posijanih kultura u vrtu

U vrtove se u proljeće prvo siju blitva, cikla, grašak, salate...

Ako su rane sorte zasijane, uočite kako rastu, neka djeca rukama "osjete" mlade biljčice tako da lagano prolaze otvorenim dlanom preko biljaka kao što bi ih vjeter dodirivao (to je dobro za male sadnice, ali i za dječji doživljaj biljaka kao nježnih bića koja rastu u vrtu).

Ako su biljke pregusto posijane (vidi se "gužva" biljaka jednih do drugih) i narasle oko 2-3 cm, možete vrhom olovke ili štapićem nježno nadignuti svaku drugu, pazeći pritom na korjenčić, i presaditi ih na slobodno mjesto na gredici (tako da tom istom olovkom/štapićem napravite rupu u koju stavite biljku i olovkom pritisnete s jedne strane da stisne zemlju oko korjenčića).

Vrtne aktivnosti u zatvorenom u slučaju kiše

Kada je proljeće kišovito i kiša ne dopušta odlazak u vrt, i u zatvorenom se mogu provoditi aktivnosti vezane uz vrt i vrtlarenje

- Primjerice, možemo istražiti kako lučica izgleda iznutra.
- uzmemo lučicu i prerežemo ja horizontalno na pola, tako da vidimo sve okrugle slojeve
- pobrojimo kolotove lučice, uključujući i vanjsku žutu ili ljubičastu ljusku
- nacrtamo prerezanu lučicu
- narežemo lučice na kolutiće
- rastavimo kolutiće na pojedinačne dijelove i od dijelova napravimo npr. čovječuljke ili životinje na papiru
- docrtamo im oči, usta i ostale dijelove tijela, koje ne možemo formirati kolutima
- nakon aktivnosti kolutiće luka možemo zakopati na gredicu kao kompost čim nam vrijeme dopusti

